

Relatories de la jornada participativa del Pla d'Acció Cultural d'Arenys de Mar

Les relatories de la Jornada participativa celebrada el passat 27 de setembre de 2008 al Centre Cultural Calisay recullen les propostes sorgides en cadascuna de les taules de treball. No són les actes literals de cada sessió sinó una recopilació dels principals elements de debat, reflexions i idees que van sorgir. Una recopilació feta amb l'objectiu final de definir una estratègia cultural de futur de forma participativa.

Taula 1: Cultura accessible

Coordinadora: Neus Ribas / **Secretària:** Esther Soler / **Relatora:** Aina Roig

La taula "Cultura accessible" va centrar el debat en la reflexió sobre quines eren les principals dificultats que la ciutadania d'Arenys de Mar trobava en accedir a les propostes i equipaments culturals del municipi. La taula va comptar amb 18 participants. Es recullen les aportacions entorn de les propostes que es definien en el guió de debat.

Propostes amb relació a l'objectiu: *fer més accessibles els equipaments culturals*

- **Ampliar horaris de la Biblioteca** Hi ha consens en la necessitat d'ampliar l'horari de la Biblioteca. Sobretot a ampliar l'horari nocturn en període d'exàmens. L'ampliació i reubicació de la Biblioteca es veu com un important progrés per al municipi.
- **Abonaments per al teatre** S'exposa que durant el 2006 es van fer uns abonaments que oferien un 56% de descompte i només va haver-hi un abonat. L'abonament no va funcionar en aquell moment però en l'actualitat l'oferta teatral ja està consolidada i potser tindria més bona acollida. Actualment les entrades per al teatre familiar són 5 € per als infants i 10 € per als adults (els preus són els mateixos des del 2005). S'està estudiant la proposta d'oferir un abonament per a famílies nombroses i descomptes per a associats. Una altra línia a treballar és fer un treball més conjunt amb les escoles i instituts perquè els alumnes assisteixin al teatre –dins l'horari escolar- i després elaborin un treball de recerca a l'entorn de l'obra. També s'està treballant en la possibilitat d'organitzar uns cicles on membres de la companyia treballarien l'obra de teatre amb els alumnes dels instituts.
- **Gestió del Calisay** L'opinió d'alguns dels participants és que la major part dels equipaments culturals es concentren al centre del municipi, i que el Centre Calisay concentra moltes activitats. La seva proposta és descongestionar el Centre Calisay construint un nou centre cultural a la part alta de la Riera. Hi ha consens en la necessitat d'ampliar l'horari d'obertura del Centre Calisay. Actualment les entitats

només en poden fer ús fins a les 22h i això impedeix moltes reunions i activitats. La proposta és: o bé ampliar l'horari de l'equipament, o facilitar una clau d'accés als responsables de les entitats perquè hi puguin accedir més fàcilment.

- **Potenciar la relació amb les escoles** Actualment es detecta poca relació entre les entitats o els equipaments culturals amb les escoles. Hi ha consens en el fet que cal trobar mecanismes perquè les escoles i els instituts accedeixin a les propostes culturals del mateix municipi (museu, teatre, ràdio, etc.) però la coordinació d'activitats amb els centres escolars és difícil. L'objectiu és aconseguir que les propostes culturals dels equipaments i entitats del municipi entrin en la programació i planificació del curs anual. La proposta seria que anualment es fes una reunió entre equipaments, entitats i centres educatius on es presentessin dossiers informatius (materials didàctics) de les propostes per a l'any següent. Amb una planificació anual es podria preparar millor la tasca docent. Cal un treball comú entre la Regidoria d'Educació i la de Cultura.
- **Nova ubicació Centre Salvador Espriu** L'opinió general és que el nou espai és molt agradable però es detecta que cal millorar la senyalització per accedir-hi a peu. És un edifici de l'arquitecte Sert amb valor patrimonial. Amb la nova ubicació es vol potenciar la tasca del Centre Espriu ampliant-la en un nivell supralocal per tal de potenciar un turisme cultural i obrir noves vies amb materials didàctics per facilitar el treball de la poesia a les aules.
- A banda dels itineraris actuals: "Ruta Espriu" i d'altres, es valora positivament potenciar nous itineraris pel municipi que visitin els edificis amb valor arquitectònic, s'editin fullets i se'n faci promoció.
- **Unificació dels museus.** La proposta d'unificació dels dos museus és aprovada per unanimitat. També es remarca que tot i les dificultats de l'espai actual, els recursos invertits per millorar les exposicions han portat resultats molt positius.

Propostes amb relació a l'objectiu: *facilitar l'accés a la cultura als nouvinguts*

- La proposta de crear **parelles culturals** seguint el model de les parelles lingüístiques és aprovada però el debat condueix a portar més enllà aquesta proposta creant un grup de voluntaris culturals. El grup de voluntaris culturals

ajudaria a dur a terme diverses tasques culturals: voluntaris que portin els alumnes escolars a visitar museus, teatres, ràdio, etc. del municipi, suport als nouvinguts, etc. Cal trobar un espai de punt de trobada per als voluntaris culturals.

- També es fa èmfasi en el fet que cal trobar mecanismes per escoltar, promocionar i conèixer millor la cultura dels nouvinguts al municipi. Una de les propostes que actualment s'està treballant és que els nouvinguts participin a *L'hora del conte* de la Biblioteca explicant contes de les seves cultures.
- Es valoraria positivament la recuperació d'una possibilitat que es va utilitzar fa un temps en què en el moment d'empadronar-se al municipi es lliurava als nous ciutadans un fullet informatiu dels principals equipaments i activitats de la vila.

Propostes amb relació a l'objectiu: *possibilitar el coneixement i gaudir del patrimoni local*

- L'opinió general és que cal recuperar i potenciar itineraris pel municipi per tal de promocionar-lo i conèixer més el propi patrimoni. En primer lloc es detecta que cal fer una tasca de senyalització més acurada. També cal millorar la coordinació amb les escoles.
- Proposta de crear un punt d'informació turística i cultural del municipi.
- Cal aprofitar més les tecnologies de la informació (Internet, el web de l'Ajuntament, etc.) per fer més accessible la informació als ciutadans del municipi i a aquells que tinguin interès a visitar-lo.

Propostes amb relació a l'objectiu: *recuperar espai públic per a la cultura*

- Es valora positivament que algunes de les activitats de l'estiu s'hagin fet a la Riera tallant el pas dels vehicles. Tanmateix l'opinió general és que la Riera no s'ha de convertir en l'espai on tinguin lloc totes les activitats. La proposta és que seria interessant aprofitar més els carrers del nucli antic com a espai per realitzar-hi activitats culturals, fires, etc. i potenciar nous recorreguts.
- Es proposa elaborar un document informatiu que estableixi quins són els protocols i les estratègies que els mitjans de comunicació utilitzen per comunicar. Aquest document/dossier informatiu caldria enviar-lo i explicar-lo a les entitats, per tal de

facilitar la comunicació entre uns i altres. De tal manera que fàcilment es coneguessin quins són tots els mitjans de comunicació que hi ha, com funcionen, què necessiten per difondre una activitat i amb quant de temps d'antelació. Es tracta de marcar quin protocol de comunicació han de seguir les entitats amb els mitjans de comunicació per tal de difondre millor les activitats.

- També cal una major coordinació perquè les activitats de les diferents entitats no se sobreposin. Cal treballar més conjuntament.

Taula 2: Cultura creativa

Coordinador: Joan Antoni Curto / **Secretari:** Jordi Coll / **Relator:** Carles Spà

La taula de debat en matèria de cultura creativa va centrar el debat en aspectes de la creació i la formació de les persones. S'analitza si Arenys dóna suficients possibilitats perquè la capacitat creativa de les persones aflori. El debat va comptar amb 9 participants, que van realitzar les següents aportacions:

Propostes amb relació a l'objectiu: *impulsar la creativitat del jovent*

- L'espai de creació per a joves a la Raureta es veu com una bona oportunitat. Es considera però que si bé és bona una ubicació fora de l'eix de la Riera, també és necessari que aquest centre tingui un bon lligam amb la resta del municipi. Així els artistes que hi treballin haurien de tenir una repercussió en el municipi.
- Per a l'èxit del projecte de la Raureta és imprescindible que hi hagi un bon equip dinamitzador de l'espai. Que no es limiti a la gestió sinó que porti idees i s'impliqui en el projecte.
- Es constata que hi ha força alumnat que marxa fora del municipi per fer batxillerat artístic. Es tracta d'un important potencial creatiu de joves que es desvinculen del municipi. Cal trobar fórmules per mantenir-hi el lligam ja que es veu difícil que aquesta oferta formativa es pugui fer a Arenys.
- Cal treballar amb les escoles per aconseguir una major penetració de l'oferta de tallers vinculada a expressions artístiques. El pes de l'oferta d'activitats esportives és molt important, en canvi n'hi ha menys de caràcter cultural. En aquesta oferta

de tallers culturals caldria que els artistes i els professionals de la cultura de la vila s'hi impliquessin i els impartissin.

Propostes amb relació a l'objectiu: *realitzar una política formativa diversificant disciplines*

- Es constata que en l'única disciplina artística en la qual hi ha una aposta de caràcter municipal és en la música i amb una oferta limitada a la música clàssica. Certament cal trobar fórmules per ampliar l'oferta formativa a la vila.
- No hi ha un acord en com es troben aquestes fórmules perquè hi hagi major formació. Es parla del paper que tenia l'escola d'arts i oficis. En qualsevol cas el projecte que es desenvolupi haurà de partir de la realitat i quedar vinculat als espais de difusió i de creació de la vila. Cal trobar mecanismes perquè en totes les disciplines es trobin possibilitats formatives.
- Es destaca el paper que han tingut entitats vinculades al lleure educatiu a la vila, com el Cau. En aquest sentit, s'aposta perquè des de Cultura es reconegui la important tasca cultural que fan i se'ls doni tot el suport necessari.
- L'oferta de tallers vinculats a pràctiques culturals no sempre té l'èxit esperat (és el cas dels tallers pensats per al programa *Un estiu genial*) però tot i així cal seguir apostant per aquesta oferta millorant els aspectes comunicatius, per arribar realment al públic potencial.

Propostes amb relació a l'objectiu: *promoure i aprofitar l'activitat creativa de la ciutadania*

- La cultura científica és un dels aspectes sobre els quals menys s'aprofita el treball realitzat per investigadors locals. S'aposta per la promoció de la cultura científica com a marca d'identitat local i el reforç d'Arenys com a vila marítima. En aquest sentit algunes propostes a desenvolupar són: la publicació dels treballs de recerca realitzats i la creació de premis de recerca.
- Tant els creadors com les persones que participen en recerques de caràcter científic poden fer importants aportacions en el disseny d'itineraris de descoberta i d'explicació d'Arenys.

- El mar i la relació de la vila amb aquest element té un important potencial creatiu. Cal treballar la relació mar-cultura des de la perspectiva creativa i de recuperació de les tradicions.
- Es valora com una proposta positiva el fet d'elaborar un cens de creadors. Per fer-ho caldria tenir l'eina informàtica que permetés que a més d'un cens es puguin oferir serveis. Cal aprofitar als creadors locals en les tasques creatives que necessita la vila.
- La creació feta a Arenys de Mar s'ha de valorar més com a element de projecció de la vila. Hi ha creadors i creadores locals que tenen una important i reconeguda trajectòria professional i artística que cal aprofitar. Aprofitar-ho com a mecanismes de projecció d'una vila creativa. Caldria fer algunes accions sobre això com la gravació d'un CD amb músics locals i trobar circuits per una major projecció dels artistes locals.
- Es proposa la realització d'un Festival de Talents on es mostrin creacions d'artistes locals.

Taula 3: Cultura participativa

Coordinadora: Gemma Pou / **Secretària:** Marta Estruch / **Relator:** Martí Comas

La taula de debat en matèria de cultura participativa va focalitzar el seu treball en la cerca de mecanismes de millora de la presa de decisions i la relació entre la ciutadania, les entitats i l'Ajuntament. El debat va comptar amb 13 participants, que van realitzar les següents aportacions a l'entorn del guió proposat:

Propostes amb relació a l'objectiu: *consolidar la participació en l'àmbit cultural*

- Es comparteix la idea que Arenys disposa d'un teixit associatiu ampli, divers i actiu però que manquen canals de relació i cooperació entre entitats i envers l'Ajuntament, sovint fruit de l'existència de recels.
- La creació d'un Consell de Cultura amb la participació de les entitats i de la Regidoria s'entreuva altament necessària per possibilitar estratègies de coordinació i de planificació autònoma de l'activitat cultural del municipi de forma

global. Pel que fa a les seves funcions i organització, existeix el debat de si és en aquest marc on cal decidir el repartiment de recursos de la Regidoria cap a les activitats de les associacions (actualment, dins l'àmbit de subvencions).

- Hi ha un acord clar en el fet que aquest nou model d'organització ha de permetre evitar el *solapament* o la simultaneïtat d'actes en un mateix horari per manca d'informació entre les entitats a l'hora d'organitzar-los, de manera que s'entreu com una possibilitat de treballar per oferir una oferta més àmplia.
- S'espera que el Consell de Cultura serveixi per generar noves complicitats entre les associacions d'Arenys, afavorint la col·laboració per a l'organització d'actes conjunts. Es comparteix la idea que sovint les entitats es veuen superades o desincentivades davant l'organització d'esdeveniments que fan necessari un volum de recursos del qual no disposen. S'espera, doncs, que el Consell faciliti la cessió o compartiment de recursos materials, tècnics i també humans entre les entitats d'Arenys.
- Amb relació a la dinàmica de treball i periodicitat de convocatòria, el funcionament a l'entorn d'un òrgan plenari es veu necessari per a la planificació anual i per fer el seguiment de l'actuació municipal i de les entitats. Es creu que és bo fixar una regularitat de reunió, però que sempre hi ha d'haver la possibilitat d'adaptar-la a les exigències de cada situació i moment.
- L'elevada representativitat del ple del Consell s'entreu al mateix temps com un cert entrebanc per possibilitar un treball àgil. En aquest sentit, les comissions es creuen necessàries per poder prendre decisions amb una major rapidesa i caràcter concret, essent integrades únicament per les entitats interessades en l'objecte de d'aquestes.

Propostes amb relació a l'objectiu: *facilitar la renovació de les activitats festives*

- Es parteix de la idea que la renovació de les festes de Sant Roc o Sant Zenon ha estat positiva per la seva adaptació als nous temps i ha permès generar nous vincles amb la ciutadania. Tot i això, es detecta l'existència d'altres celebracions del calendari festiu que no compten amb la mateixa participació ciutadana o associativa, i sobre les quals cal actuar.

- Es comparteix el pensament que cada festa té el seu moment històric i social, fruit del qual adapta unes modalitats de celebració pròpies. Hi ha la idea que la Mare de Déu Fumadora està en declivi i cada cop compta amb una repercussió social més baixa, i és altament recomanable reinventar-la per mirar d'aconseguir una major participació ciutadana.
- S'evidencia el pes que la influència de la televisió i el cinema ha tingut sobre el Carnaval o la Castanyada, que han adaptat elements festius exteriors. La necessitat en aquest àmbit es creu que passa per la reorientació d'aquestes celebracions, incorporant nous elements per crear models propis més enllà dels *importats*.
- Finalment, en aquest mateix objectiu apareix la necessitat d'augmentar la projecció del municipi, tant pel que fa a la difusió dins la pròpia població (a través de l'extensió de la cartelleria i la cerca de nous canals de comunicació) com amb relació a l'exterior (per generar atracció per raons culturals).

Propostes amb relació a l'objectiu: *donar suport a les entitats en la línia de la corresponsabilitat i el conveni.*

- La nova línia de treball proposada, basada en l'establiment de convenis entre l'Ajuntament i les entitats d'Arenys de Mar, es valora positivament. A més del Teatre Principal, l'acord entre l'Ajuntament i el Floc Centre d'Esplai per a l'organització de les activitats d'estiu es considera un bon exemple de les virtuts que aporta aquesta dinàmica.
- Més enllà de l'establiment d'acords per a la organització d'activitats, es creu que la fórmula del conveni també pot ajudar a optimitzar i aprofitar els locals i les instal·lacions d'entitats del municipi que disposen de patrimoni però que no en realitzen una utilització intensiva (Ateneu, Seràfics...). Aquest fet permetria la descongestió del Calisay i al mateix temps posaria a disposició de l'Ajuntament i de les entitats que ho necessitessin locals i instal·lacions per a la realització de la seva activitat.
- Finalment, es considera especialment important seguir avançant cap a l'extensió del teixit associatiu d'Arenys i la participació de la ciutadania en les entitats del municipi. L'opinió majoritària en aquest sentit fa referència a la necessitat de

valoritzar el paper del voluntariat i del treball desinteressat que realitza, i això fa necessari que l'Ajuntament treballi en un suport dels recursos perquè les entitats no es vegin absorbides per tasques de gestió i puguin destinar esforços a ampliar la seva base social o a generar activitat.